

دعای فرج

هلاکت و نابودی نجات پیدا نمی‌کند، مگر این که خداوند او را به دعا برای تسجیل فرج و ظهور موفق بگرداند.

در این جا این سؤال پیش می‌آید که دعای شیعیان در این زمینه چه تأثیری می‌تواند در پی داشته باشد؟ به این پرسش باید با توجه به روایات عام مربوط به فلسفه‌ی دعا و روایات خاصی که در آن‌ها سفارش بر دعا برای تسجیل ظهور شده است، پاسخ داد، چرا که در بسیاری از روایات تصریح شده است که دعا از اسباب قضا و قدر است، می‌تواند تغییر در لوح محو و اثبات به وجود آورد و چه بسا علت محرومیت از بعضی امور در نتیجه‌ی ترک دعا باشد. خلاصه وقتی دعا را بر طبق جهان بینی اسلامی از جمله‌ی اسباب دانستیم و این اصل قرآنی را هم که می‌فرماید: ان الله لایجری الامور الا با سبابها، مد نظر داشتیم، می‌توانیم بگوییم، دعا برای تسجیل فرج اگر همراه با سایر شرایط خاص خود باشد، چه بسا به مرحله‌ی اجابت حق برسد و جهان از اسارت در دست ستمگران نجات پیدا کند و اصولاً اگر دعا از چنین اثری برخوردار نبود، این همه سفارش و تأکید بر آن لغو و بی‌معنی می‌شد. گذشته از آن، از روایت حضرت عسکری (ع) به خوبی استفاده می‌شود که دعا برای فرج از جمله‌ی اموری است که افراد را از هلاکت و نابودی نجات می‌بخشد. البته در روایات زیادی درباره‌ی قواعد دعا برای امام زمان (عج) بحث شده است که به لحاظ محدودیت خاصی که اقتضای این قبیل از نوشته‌هاست، از توضیح بیش تر خودداری می‌شود و علاقمندان می‌توانند، این بحث را در کتاب‌های موجود در این زمینه دنبال کنند، به عنوان نمونه می‌توانند با مطالعه‌ی کتاب مکیال (المکارم فی قواعد الدعا للقائم (عج) که به فارسی هم ترجمه شده است) به توضیحات کامل تری در این باره دسترسی پیدا کنند.

پی نوشت‌ها:
۱. افعال الاعمار، ج ۱، ص ۳۸۶.
۲. بحار الانوار، ج ۱۰۲، ص ۱۱۲.

قال المهدی (عج)...و اکثر الدعا بتعجیل الفرج فان ذلک فرجکم. تسجیل در فرج و ظهور را از خداوند متعال زیاد درخواست کنید، چون این فرج و وسیله‌ی گشایش کار شماست.

از بررسی روایاتی که دوره‌ی غیبت را به تصویر می‌کشند، این نتیجه به دست می‌آید که مردم به انواع گرفتاری‌ها و مشکلات دچار می‌شوند و شیطان از شیوه و ابزارهای مختلفی جهت آسیب‌زدن به ایمان و عقاید افراد استفاده می‌کند. به منظور حفظ آحاد جامعه‌ی اسلامی در مقابل این خطرات، وظایفی در مجموعه‌ی تعالیم اسلام و رهنمودهای ائمه اطهار (ع) مقرر شده است، تا مردم از طریق عمل به آن‌ها خود را از هر عاملی که آن‌ها را در این دوره تهدید می‌نماید، رهایی بخشند. از جمله‌ی این تکالیف، دعا برای فرارسیدن زمان ظهور حضرت امام زمان (عج) است. در توقیعی که از ناحیه‌ی آن حضرت در زمان نایب دوم ایشان خطاب به اسحاق بن یعقوب صادر شده است، با صراحت آن حضرت به شیعیان سفارش می‌کنند که جهت هرچه زودتر واقع شدن امر ظهور، زیاد دعا کنید. اگر از این نظر به سیره‌ی سایر معصومین (ع) مراجعه کنیم، به وضوح می‌بینیم، همه‌ی آن‌ها برای ظهور حضرت دعا می‌کردند و از پیروان خود هم می‌خواستند، از این امر غفلت ننمایند. به عنوان مثال، نقل شده است که حضرت امام صادق (ع) در روز بیست و یکم رمضان، در حال سجده با این عبارات با خدای خود راز و نیاز می‌کردند... ان تصلی علی محمد و اهل بینه و ان تأذن لفرج من بفرجه فرج اولیائک و اصفیائک من خلقت و به تبید الظالمین و تهلکهم عجل ذلک یا رب العالمین... پروردگارا درود و صلوات بر پیامبر اکرم (ص) و اهل بیتش بفرست و اذن فرج و ظهور آن کسی را عنایت کن که با فرج او، فرج اولیاء و برگزیدگان از خلق تو حاصل می‌شود. ای پروردگار جهانیان در این کار تسجیل بفرما (۱) و حضرت عسکری (ع) در ضمن اشاره به مشکلات موجود در دوره‌ی غیبت در این باره می‌فرمایند... لاینجوفیها من الهلاکة الا... [من] وفقه فیها الدعا بتعجیل الفرج... کسی در این شرایط از

